

Archeometria - Régészeti bevezető 3.

Régészeti alapok 4:

régészet és földtudomány - A régészeti kutatások során alkalmazott földtudományi módszerek (légifotó, geofizika stb.)

Régészeti alapok 5:

a régészeti leletanyag elhelyezése, kezelése: leltározás (leltárkönyv, elektronikus) a leletanyaghoz való hozzájutási-kutathatósági szabályok
Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények (Litotéka, Történeti kőbányák, Schafarzik gyűjtemény, Miss Marble, CERAMIS)

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Előző órán ígértem:

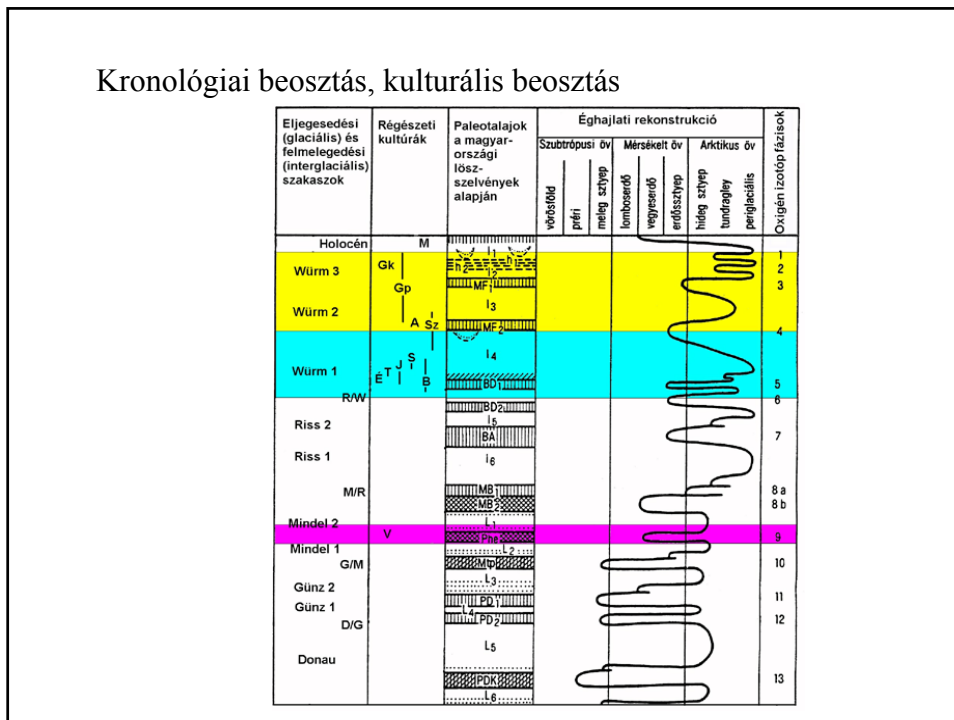
<http://winbasp.software.informer.com/>

<http://www.uni-koeln.de/~al001/basp.html>

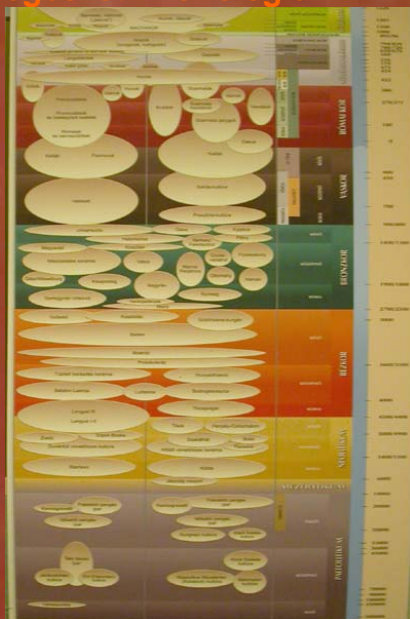
és amit félbe hagytunk...

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Kronológiai beosztás, kulturális beosztás

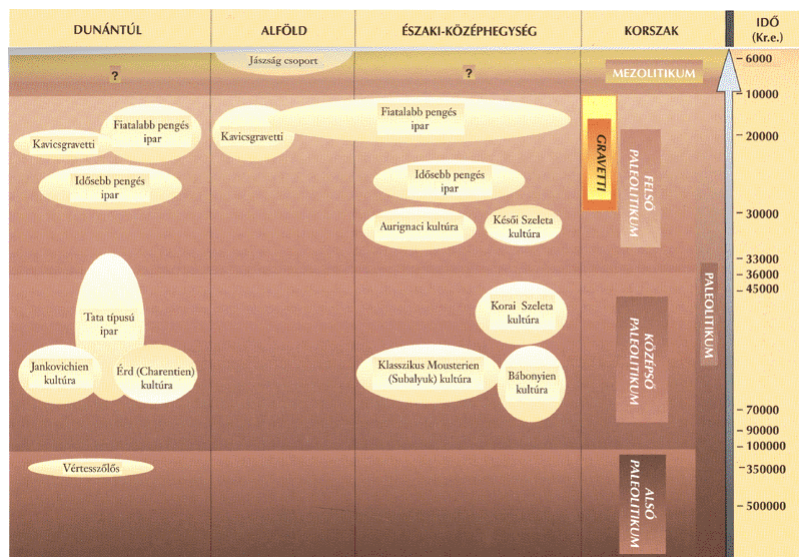

régészeti kronológia

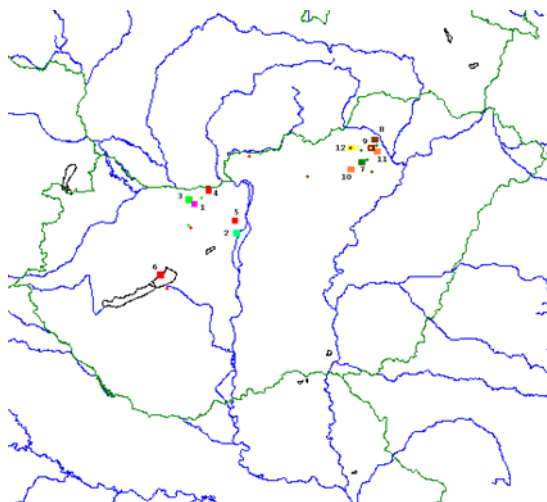

Középkor
 Népvándorlaskor
 Római kor
 Vaskor
 Bronzkor
 Rézkor
 Neolitikum
 Paleolitikum

idő
0 BP/2000 AD
1000 BP/1000 A.D
2000 BP/0 AD
5000 BP/3000 A.D
10000 BP/8000 BC
100000 BP/ BC
1000000 BP/ BC

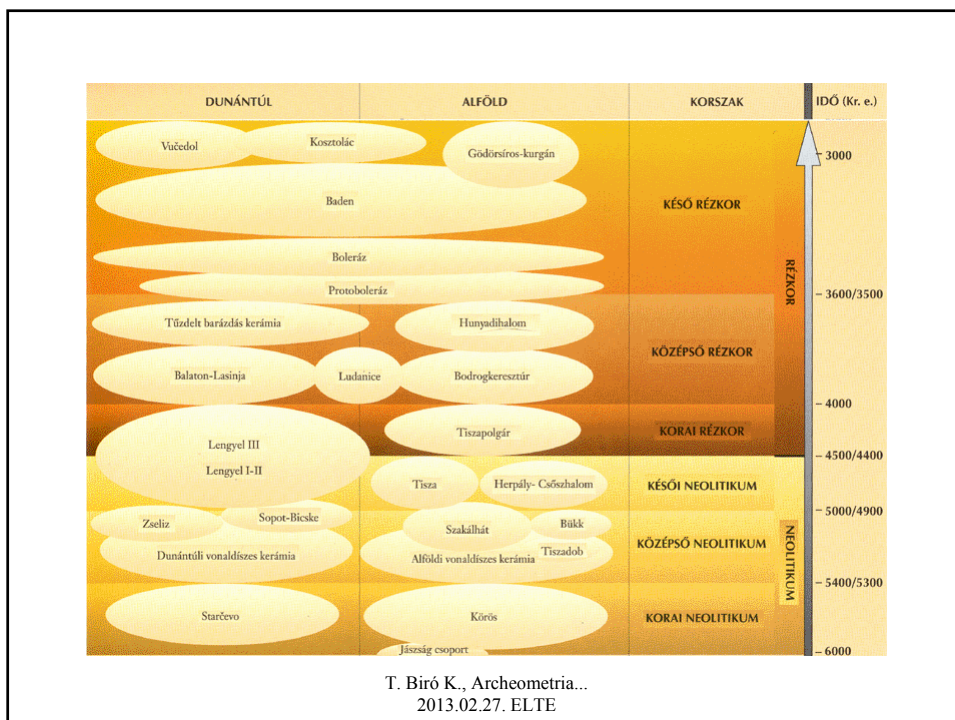
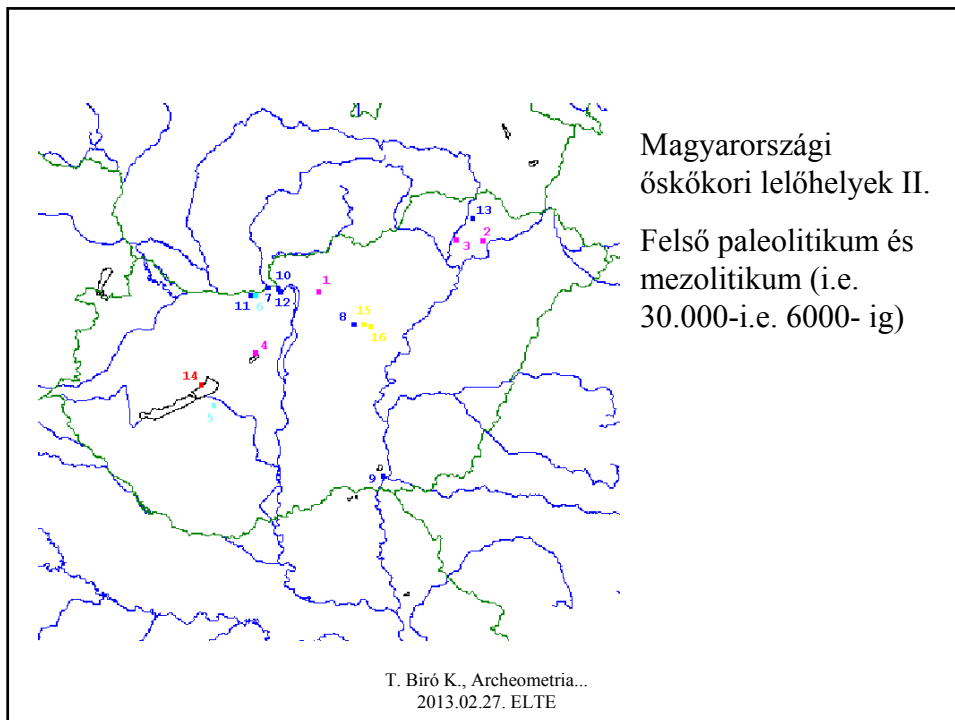

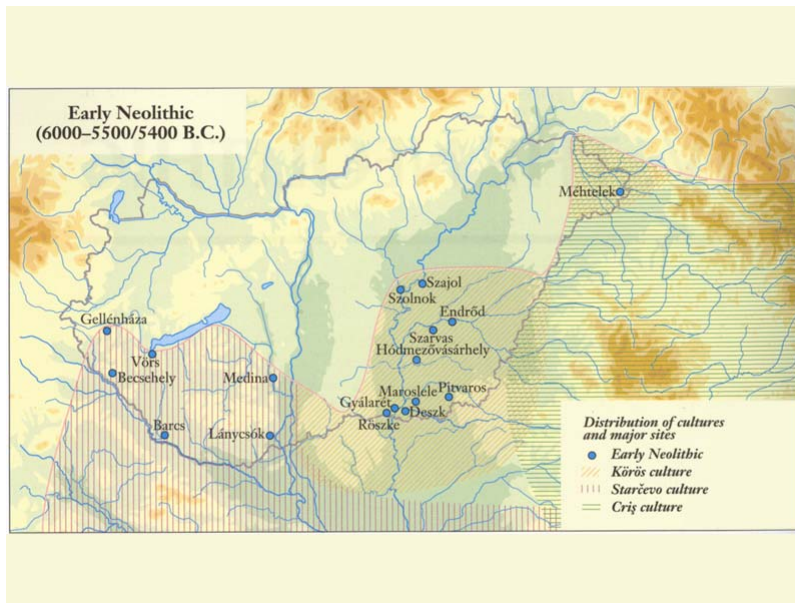
T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

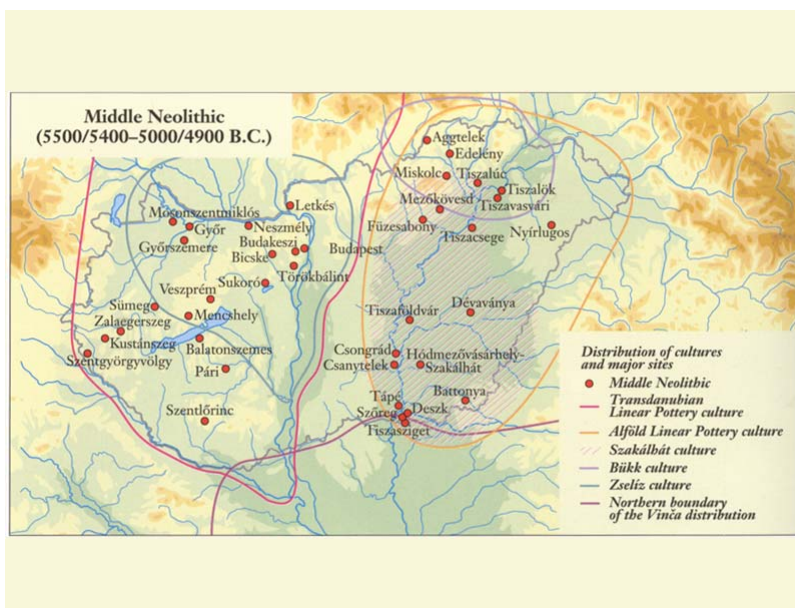
Magyarországi
őskőkori lelőhelyek I.
Alsó és középső
paleolitikum, korai
felső paleolitikum (a
kezdetektől i.e.
30.000-ig).

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

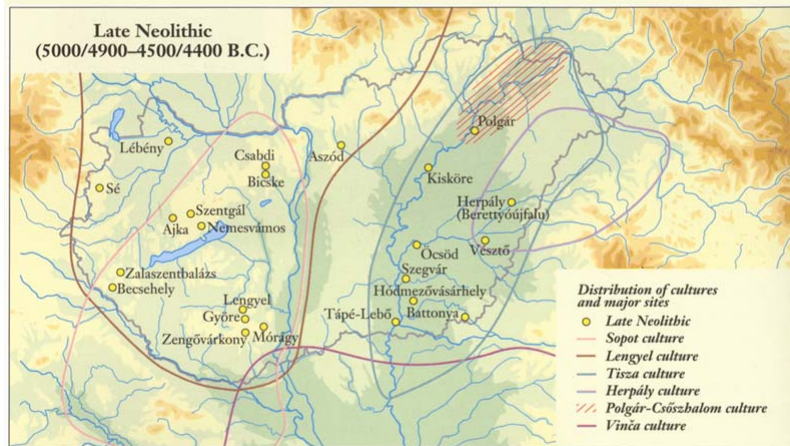

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

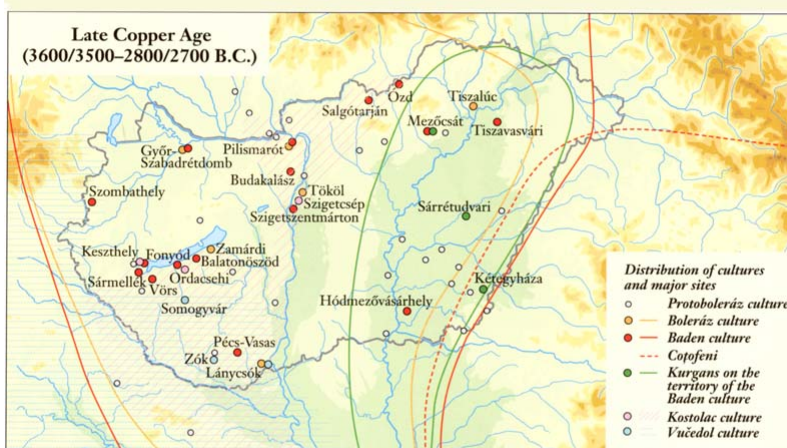
T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

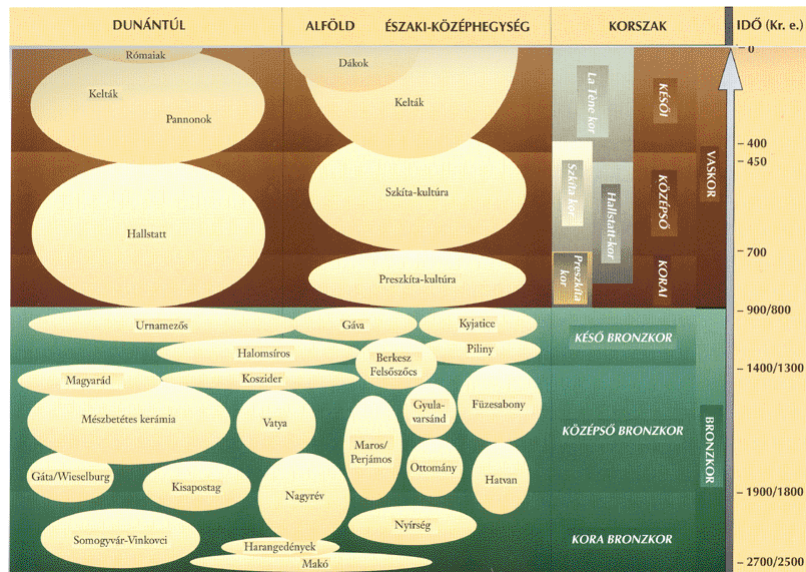
T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

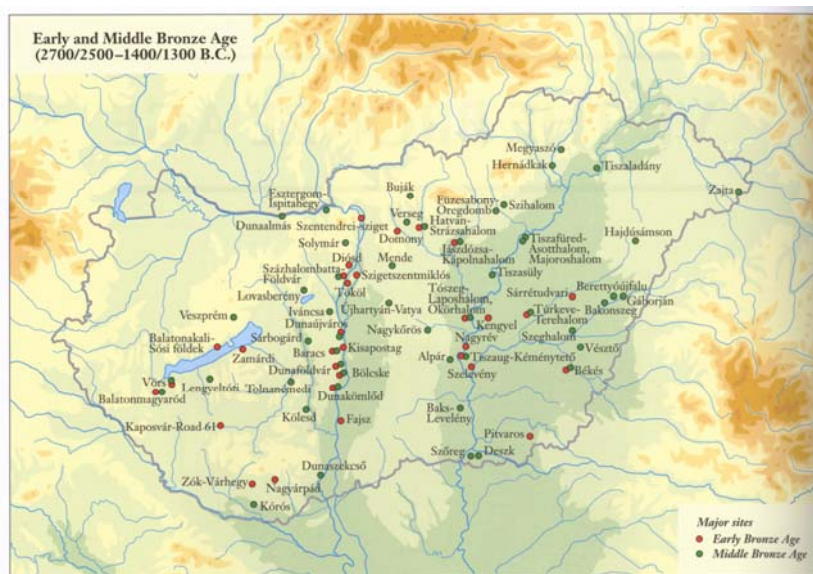
T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

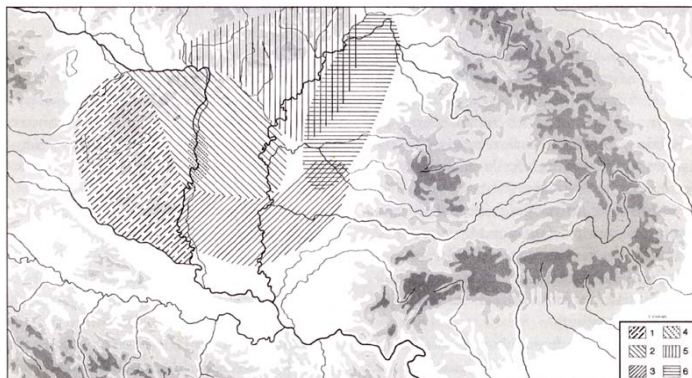
T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

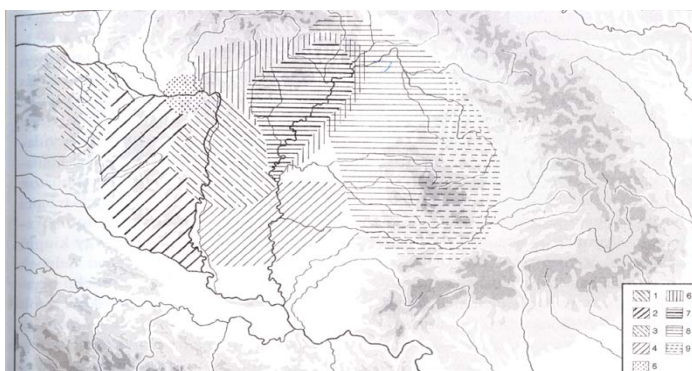

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

4. kép: A korai bronzkori kultúrák elterjedése Kr.e. 2000 körül. 1. kisapostagi-korai mészbetétes kerámia kultúrája, 2. késői nagyrévi kultúra, 3. Maros kultúra, 4. kisapostagi kultúra, 5. hatvani kultúra, 6. ottományi kultúra.

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

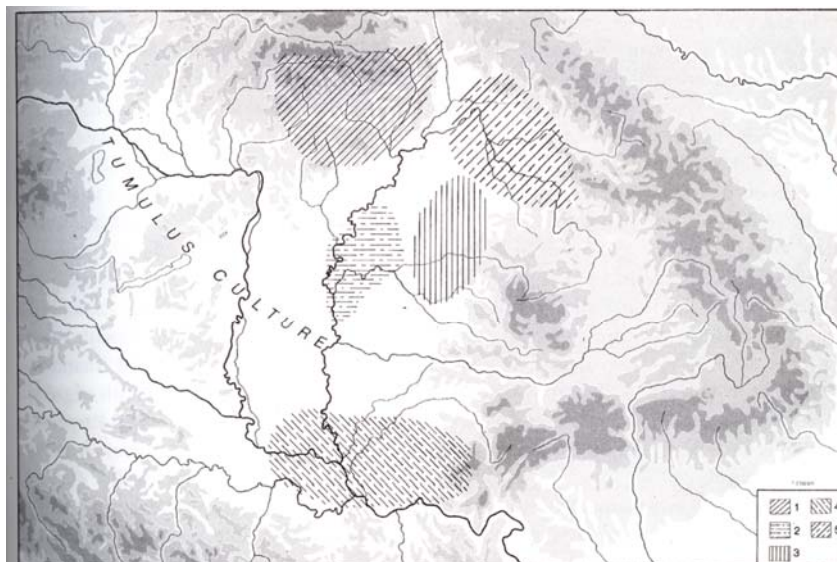

6. kép: A középső bronzkori kultúrák elterjedése Kr.e. 1700-1600 körül. 1. Gáta-Wieselburg kultúra, 2. mészbetétes kerámia kultúrája, 3. vayai kultúra, 4. Maros kultúra, 5. tokodi csoport, 6. hatvani kultúra, 7. füzesabonyi kultúra, 8. ottományi kultúra, 9. az ottományi és a Wietenberg kultúra határterülete.

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

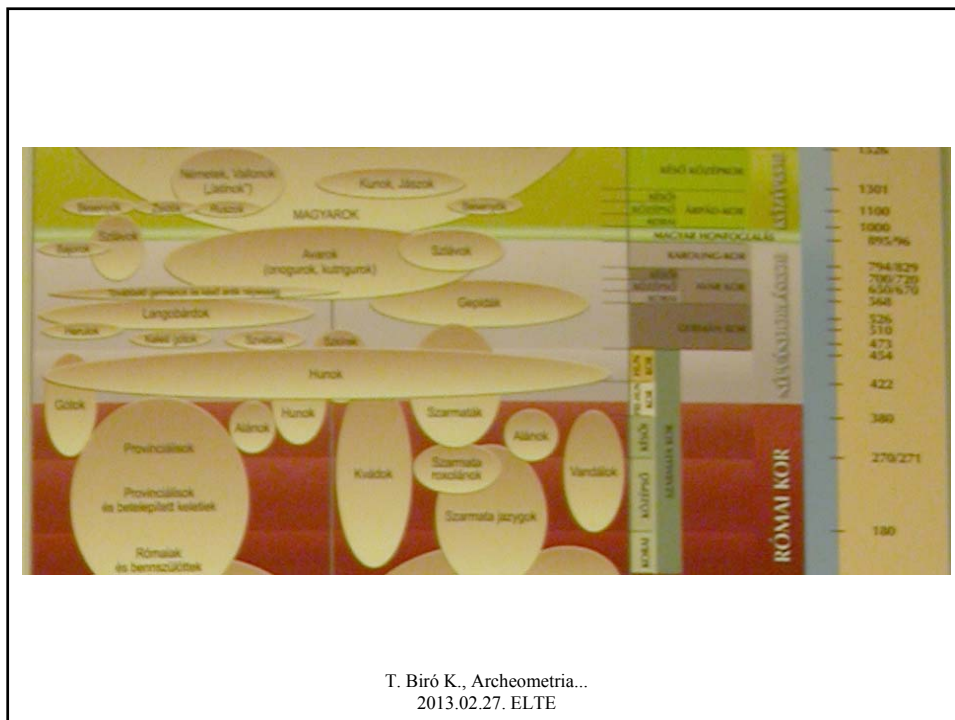
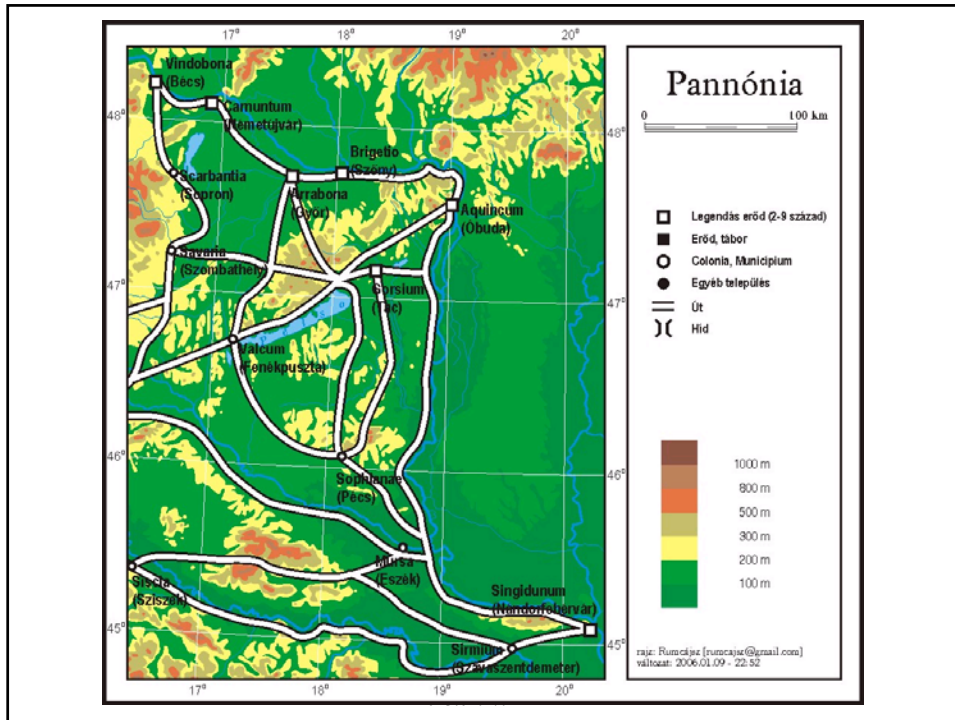

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

9. kép: A késő bronzkori kultúrák elterjedése Kr.e. 1300 körül. 1. pilinyi kultúra, 2. rákóczi-falvi csoport, 3. hajdúbogosi csoport, 4. Belegi kultúra, 5. felsőszöcsi kultúra.

2013.02.27. ELTE

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Irodalom:

Visy Zsolt--Nagy Mihály--B. Kiss Zsuzsa, eds.

Magyar Régészet az ezredfordulón MRE

Budapest NKÖM-Teleki Alapítvány 2003 1-471

Ilon G. szerk., Bevezetés a Kárpát-medence régészetébe. Szombathely, 1993. 1996., 2000., (Pápa, 1995)

Hereditas-sorozat (Kalicz N., Kovács T., Bóna I., Vékony G., Dienes I., Szabó M.)

VÉRTES 1965: Vértes L., Az őskőkor és az átmeneti kőkor emlékei Magyarországon. A Magyar Régészet Kézikönyve I. (1965) Akadémiai Kiadó Budapest 1-385.

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Régészeti bevezető 3.: régészet és földtudomány

- A régészeti kutatások során alkalmazott földtudományi módszerek

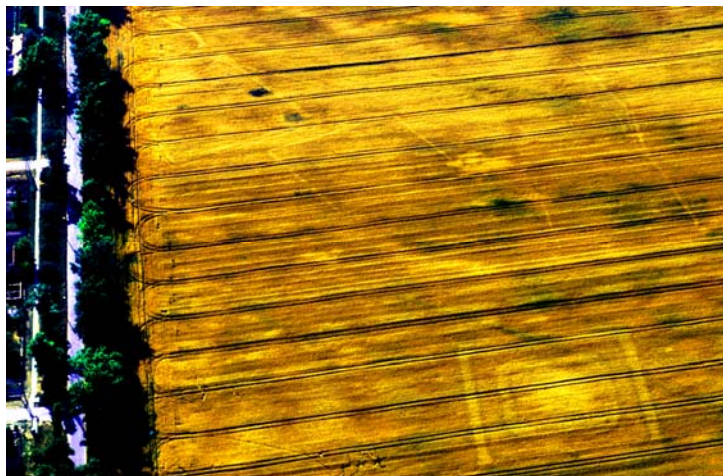
T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Geoarcheológia
környezeti régészet
leletfelderítés
- légifelvételek
- fémkereső
- geofizika
régészet és talajtan

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Légifelvételek

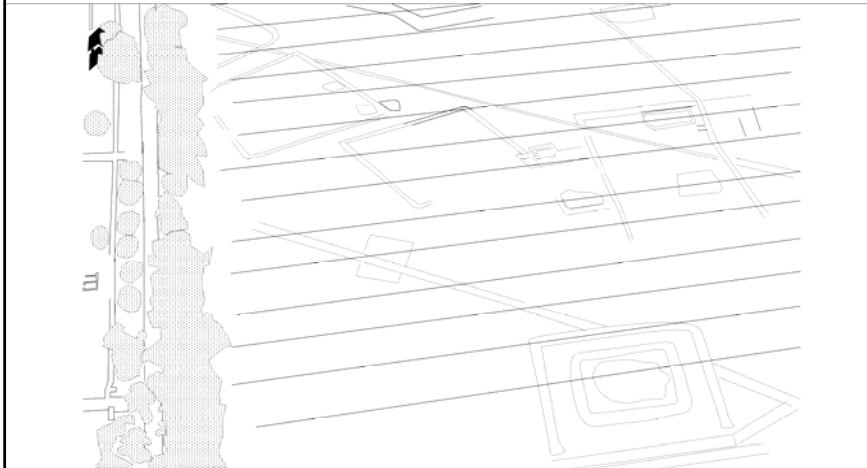
(Czajlik 2007)

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Légifelvételek

(Czajlik 2007)

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Fémkereső

- etikai problémák
- régészeti lelőhelyek nyilvánossága

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Geofizika

Nagytevel, kovabánya

szeizmikus módszerek

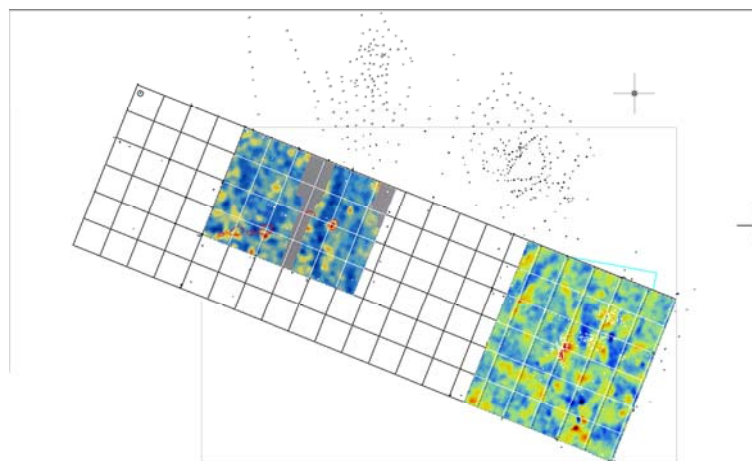
mágneses módszerek

földradar

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Geofizika

Nagytevel, kovabánya

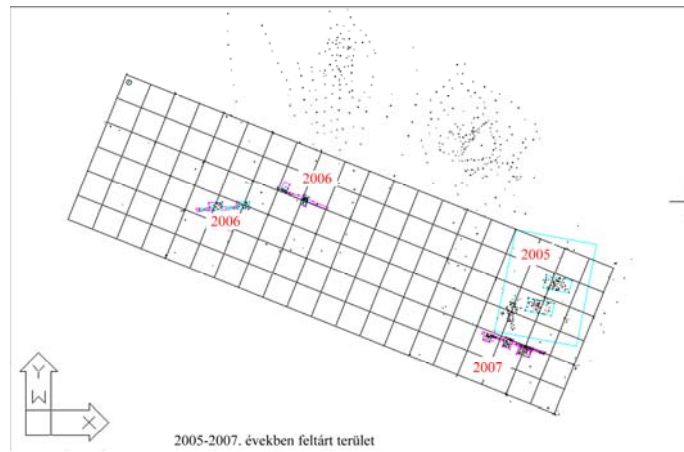

2005. geofizikai mérésekkel megkutatót terület

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Geofizika

Nagytevel, kovabánya

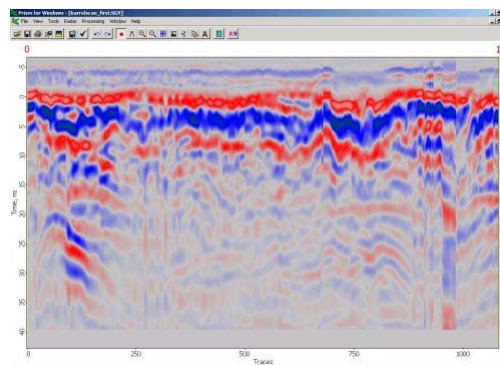

2005-2007. években feltárt terület

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Geofizika

GPR

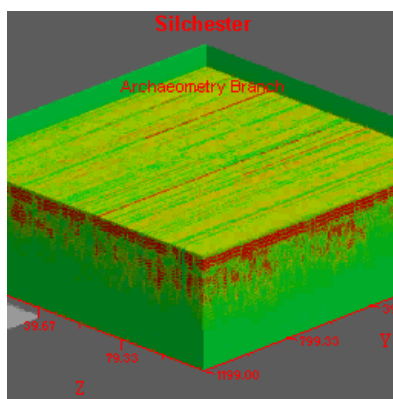

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Geofizika

GPR

www.eng-h.gov.uk/reports/silchester_gpr/

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Talajvizsgálatok

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Irodalom

HERZ, N.--GARRISON, G. E., 1998 Geological methods for archaeology.

SÜMEGI 2003. Sümegi Pál, A régészeti geológia és a történeti ökológia alapjai. JATEPress, Szeged, 1-223.

VÉRTES 1959: Vértes László, Untersuchungen an Höchlsedimenten. Methode und Ergebnisse. Régészeti Füzetek II/7 Budapest 1959 1-176

VÉRTES 1965: A barlangi kitöltés szerepe a kormeghatározásban. In: Vértes László Az őskőkor és az átmeneti kőkor emlékei Magyarországon MRK A Magyar Régészet Kézikönyve Budapest 1965 pp. 270-275

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Irodalom

Módszertani kézikönyv:

1. Előzetes terepmunkák és távérzékelési módszerek

1.1.Jankovich-Bésán Dénes: Régészeti megfigyelés 7

1.2.Jankovich-Bésán Dénes: Helyszíni szemle . 13

1.3.Jankovich-Bésán Dénes: Terepbejárás . 17

1.4.Heilig Balázs – Kovács Péter – Pattantyús Á. Miklós: Geofizikai mérések . 29

1.5.Miklós Zsuzsa: Légi fényképezés (Bödöcs András, Czajlik Zoltán, Szabó Máté, Visy Zsolt közreműködésével) 40

...

4.7.T. Biró Katalin: Talajminták 505

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

A múzeumi műtárgyak nyilvántartása

szakanyagok (= leltárkönyv típusok)

- a/ 1. sz. szakleltárkönyv: a természettudományi ásvány-, növény-, állat- és kőületanyag nyilvántartására;
- b/ 2. sz. szakleltárkönyv: az embertani (antropológiai)anyag nyilvántartására;
- c/ 3. sz. szakleltárkönyv: a régészeti anyagok nyilvántartására;
- d/ 4. sz. szakleltárkönyv: a régészeti állatcsont-leletek nyilvántartására;
- e/ 5. sz. szakleltárkönyv: a képzőművészeti anyag nyilvántartására;
- f/ 6. sz. szakleltárkönyv: az iparművészeti anyag nyilvántartására;
- g/ 7. sz. szakleltárkönyv: a történeti, a néprajzi, a numizmatikai, az irodalom- és a színháztörténeti tárgyi és dokumentum-, valamint a műszaki és technikatörténeti dokumentumanyag nyilvántartására;
- h/ 8. sz. szakleltárkönyv: a műszaki és technikatörténeti tárgyi anyag nyilvántartására;
- i/ 9. sz. szakleltárkönyv: az irodalomtörténeti kéziratok nyilvántartására;
- j/ 10. sz. szakleltárkönyv: a tudományos forrásértékű, eredeti (történeti, néprajzi, irodalomtörténeti stb.), ill. a művészi alkotásnak számító fényképanyag nyilvántartására.

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

A múzeumi műtárgyak nyilvántartása

nyilvántartások

- gyarapodási napló
- leltárkönyv
- leíró karton
- mozgatási napló
- restaurálási napló
- duplumnapló
- ...

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

A múzeumi mőtárgyak nyilvántartása

Lezárási szám	Megnevezés(ek)	Darab- szám	Leírás / használat / tartalom	Kor	Anyag	Techika	Méretek, tejedalom	Állapot	Leőhely / gyűjőhely
2004.1.1.	retusált penge	1	Retusált penge főreőke	Felső- paleolitiku m	hegykristály		hosszúság: 16 mm szélesség: 14 mm magasság: 7 mm		Közard Fehér-csai
2004.2.1.	szilánkvakaro	1	Vakaro retusált szilánkon	Paleolitiku m	lla radiolant mecskei radiolant		hosszúság: 39 mm szélesség: 27 mm magasság: 16 mm		Komó Szőge-hegy
2004.3.1.	oros-vakaro	1	Oros-vakaro maghó főreőketen	Paleolitiku m	mecskei radiolant		hosszúság: 42 mm szélesség: 43 mm magasság: 26 mm		Komó Szőge-hegy
2004.3.1.	oros vakaro	1	Oros vakaro maghó főreőketen	Paleolitiku m	mecskei radiolant		hosszúság: 67 mm szélesség: 43 mm magasság: 35 mm		Komó Szőge-hegy
2004.4.1.	vakaro	1	Magas vakaro	Paleolitiku m	mecskei radiolant		hosszúság: 29 mm szélesség: 16 mm magasság: 14 mm		Komó Szőge-hegy
2004.5.1.	vakaro	1	Magas vakaro tapperinc-pengén	Paleolitiku m	mecskei radiolant		hosszúság: 37 mm szélesség: 18 mm magasság: 17 mm		Komó Szőge-hegy
2004.6.1.	vakaro	1	Aszimmetrikus munkáltó vakaro	Paleolitiku m	mecskei radiolant		hosszúság: 30 mm szélesség: 16 mm hosszúság: 7 mm		Komó Szőge-hegy
2004.7.1.	oros vakaro	1		Paleolitiku m	mecskei radiolant		hosszúság: 30 mm szélesség: 21 mm magasság: 10 mm		Komó Szőge-hegy

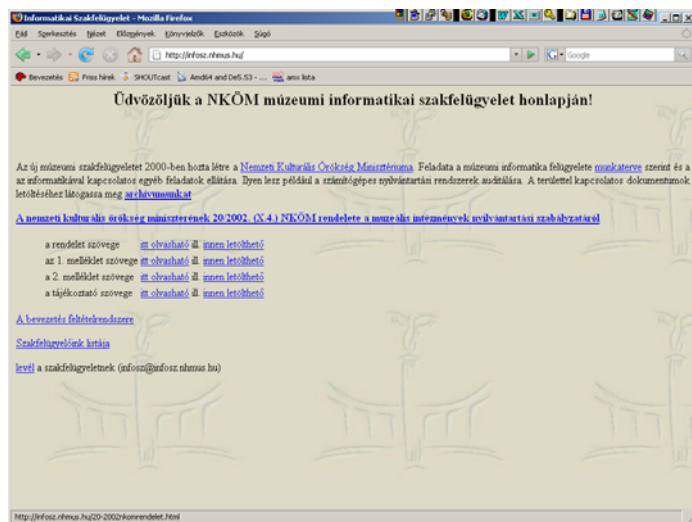
7 oldal (db.)

A múzeumi mőtárgyak nyilvántartása

Megszerzés módja	Megszerzés ideje	Gyűjő (k) / feltáró (k) neve	Átadó neve	Átadó adatai	Vételár	Adattári szám	Lezárási neve	Státusz	Megjegyzések
gyűjtés	2003.04.12	Fehér, Abta					T. Biro Katalin		
gyűjtés	2004	Kahnissai László					Markó András		
gyűjtés	2004	Kahnissai László					Markó András		
gyűjtés	2004	Kahnissai László					Markó András		
gyűjtés	2004	Kahnissai László					Markó András		
gyűjtés	2004	Kahnissai László					Markó András		
gyűjtés	2004	Kahnissai László					Markó András		
gyűjtés	2004	Kahnissai László					Markó András		

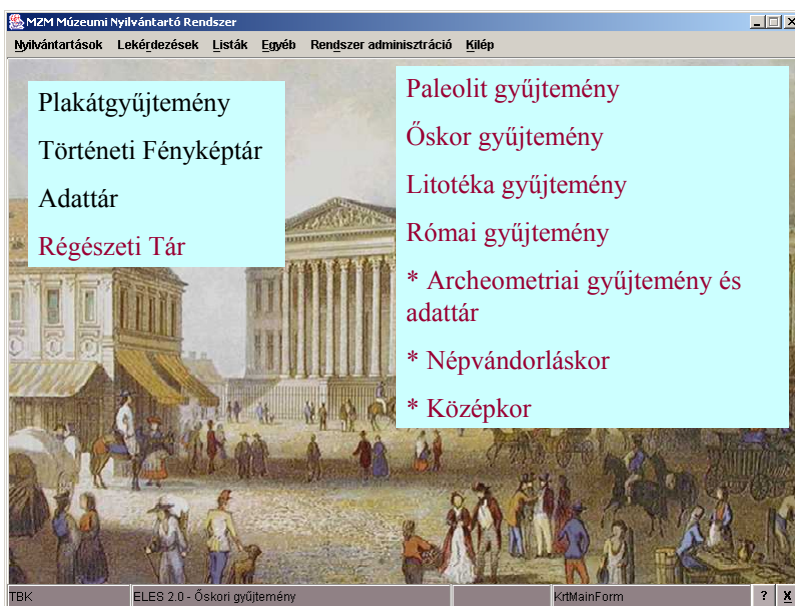
2 lap

Számítógép és nyilvántartás

2013.02.27. ELTE

MNM leltárkönyvi rendszer

2013.02.27. ELTE

Alapnyilvántartások - Régészeti szakanyag leltár

Archív adatok Tárgyszó (Alt F10)

Leltár 1. Leltár 2. Leltár 3. Leltár 4. Leíró adatok Kép, szakirodalom Egyéb

Leltári szám: 2008.1.1. Rontott:

Gyarapodási szám(ok): + /

Gyarapodási szám(ok): M -

*Megnevezés: balta / kaptafa alakú vésőbalta

*Darabszám: 1

Leírás, használat / tartalom: +

Leírás, használat / tartalom: M -

Kor: őskor / -6000 00 00 --> 1 00 00

Keletk., készítés helye: /

Adatrögzítő: T. Biró Katalin

Felvétel Előző tétel Következő tétel Vissza

TBK ELES 2.0 - Őskori gyűjtemény Megtekintés ARL001 ? X

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Alapnyilvántartások - Régészeti szakanyag leltár

Archív adatok Tárgyszó (Alt F10)

Leltár 1. Leltár 2. Leltár 3. Leltár 4. Leíró adatok Kép, szakirodalom Egyéb

Leltári szám: 2008.1.1. Megnevezés: balta

Készítő / alkotó: + /

Készítő / alkotó: M -

Leőhely / gyűjtőhely: Dunántúl /

Leőhely jellege: +

Leőhely jellege: M -

Objektum: /

Réteg: /

Adatrögzítő: T. Biró Katalin

Felvétel Előző tétel Következő tétel Vissza

TBK ELES 2.0 - Őskori gyűjtemény Megtekintés ARL001 ? X

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Alapnyilvántartások - Régészeti szakanyag leltár

Archív adatok Tárgyszó (Alt F10)

Leltár 1. Leltár 2. Leltár 3. Leltár 4. Leíró adatok Kép, szakirodalom Egyéb

Leltári szám: 2008.1.1. Megnevezés: balta

Anyag: / bazalt?

Anyag: kő

Technika: /

Technika: csiszolt

Méret, terjedeleme:

Dimenzió	Méret	Mértékegység
hosszúság	17.1	cm
szélesség	4.5	cm

Adatrögzítő: T. Biró Katalin

Felvitel Előző tétel Következő tétel Vissza

TBK ELES 2.0 - Óskori gyűjtemény Megtekintés ARL001 ? X

I. Biro K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Alapnyilvántartások - Régészeti szakanyag leltár

Archív adatok Tárgyszó (Alt F10)

Leltár 1. Leltár 2. Leltár 3. Leltár 4. Leíró adatok Kép, szakirodalom Egyéb

Leltári szám: 2008.1.1. Megnevezés: balta

Állapot: ép, használati kopásnyomokkal

*A megszerzés módja: ajándékozás A megszerzés ideje: 2008

Gyűjtőfeltáró(k):

Gyűjtőfeltáró(k):

Átadó: Waldinger Gyuláné Azonosító adata:

Vételár: Valutanem:

Adattári szám: (Gyűjtési szám)

Státusz: Dok azonosító: Dátum:

Revízió dok azon.: Dátum:

*Leírózó: T. Biró Katalin

Adatrögzítő: T. Biró Katalin

Felvitel Előző tétel Következő tétel Vissza

TBK ELES 2.0 - Óskori gyűjtemény Megtekintés ARL001 ? X

2013.02.27. ELTE

M

1

Alapnyilvántartások - Régészeti szakanyag leltár

Archív adatok Tárgyszó (Alt F10)

Leltár 1. Leltár 2. Leltár 3. Leltár 4. Leltár adatok Kép, szakirodalom Egyéb

Leltári szám: 2008.1.1. Megnevezés: balta

Őrzési hely/helyezés: Dátum:

Restaurálás: Dátum:

Első feldolgozási jog:

Megjegyzések: +

Megjegyzések:

1950-es években találták a tárgyat.

M

-

Adatrögzítő: T. Biró Katalin

Felhív

Előző tétel Következő tétel Vissza

TBK ELES 2.0 - Őskori gyűjtemény Megtekintés ARL001 ? X

MNM leltárkönyvi rendszer

M

Alapnyilvántartások - Régészeti szakanyag leltár

Archív adatok Tárgyszó (Alt F10)

Leltár 1. Leltár 2. Leltár 3. Leltár 4. Leltár adatok Kép, szakirodalom Egyéb

Leltári szám: 2008.1.1. Megnevezés: balta

Szakirodalom, +

hivatkozás: Szakirodalom, hivatkozás: M

-

Megtekint Fáj keresés

Képi megjelenítés: +

Fájl név	Méret	Megjegyzés	K
ŐSKOR_2008_1_1_1.jpg	115771		

-

Képi hivatkozás: +

Elérési útvon

Megjegyzés M

-

Adatrögzítő: T. Biró Katalin

Felhív

Előző tétel Következő tétel Vissza

TBK ELES 2.0 - Őskori gyűjtemény Megtekintés ARL001 ? X

MNM leltárkönyvi rendszer

Irodalom

T. Biró Katalin (2008)

A múzeumi nyilvántartás számítógépes rendszerének hivatalos bevezetése - lehetőségek, eredmények, problémák.

Gondolatok az első sikeres auditok kapcsán / The official introduction of computerised system in museum documentation - potentials, achievements

Múzeumi Közlemények Budapest OKM **2008/2** 54-65

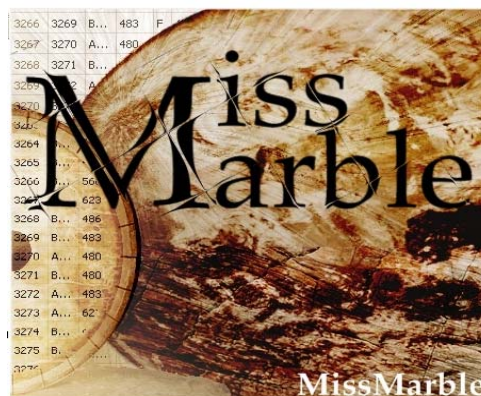
[2008_MK_T_Biro_Katalin](#)

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények (Litotéka, Miss Marble, CERAMIS)

Miss Marble: http://www.ace.hu/am/2008_3/AM-08-03-ZJ.pdf

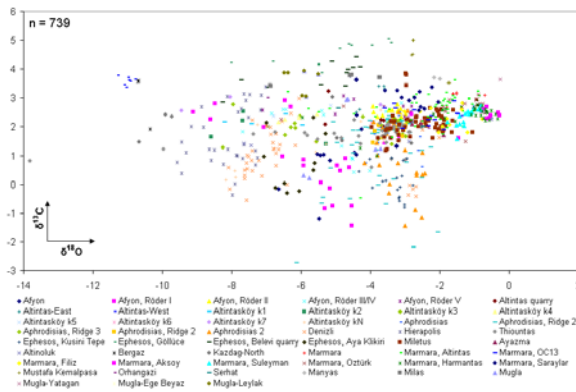
MISSMARBLE
EGY ARCHEOMETRIAI MŰVÉSZETTORTÉNETI ÉS
MŰEMLEKVÉDELMI CÉLÚ, INTERNET-ALAPÚ,
INTERDISZCIPLINÁRIS ADATBÁZIS

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények (Litotéka, Miss Marble, CERAMIS)

Miss Marble:

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények (Litotéka, Miss Marble, CERAMIS)

CeraMIS:

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények (Litotéka, Miss Marble, CERAMIS)

CeraMIS:

The screenshot shows the 'Samples(Edit) Bükk_1' window. On the left is a tree view of analysis methods. The main area is titled 'Identification' and contains the following fields:

- Sample ID: 9592
- Sample name: Bükk_1
- Date of Sampling: 2007.01.21
- Short Desc.: Geological Sample, Clay of Felsővadász
- Sample type: Geological S. Archaeological S. Other
- Locality of Geological Samples**
 - Locality: Felsővadász
 - Continent: Europe
 - Country: Hungary
 - Geo. Unit: Pannonian Basin
- Samples storage places**
 - Name: Biró, Katalin
 - Instit.: Hungarian National Museum
- Sampled by**
 - Name: Biró, Katalin
 - Instit.: Hungarian National Museum

Buttons for 'Save' and 'Refresh' are at the bottom. A status bar at the very bottom shows 'Create a record: Hegedüs, Péter' and 'Date: 2009.06.04 21:51:02'.

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények

Litotéka:

- kőeszköz nyersanyag összehasonlító gyűjtemény

katalógusok (nyomtatott)

alap adatbázis - két nyelvű, bővített

leltári adatbázis konverzió: napra kész, illusztrált, de információ veszteséggel

internetes megjelenés (egyelőre csak 1986 magyar, gyenge fotóanyaggal)

jelenleg: Litotéka III?

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények

Schafarzik gyűjtemény:

T. Biró K., Archeometria...
2013.02.27. ELTE

Archeometriai és kapcsolódó adatbázisok, gyűjtemények

Történeti kőbányák:

